

Κυριακὴ Ι΄ Λουκᾶ (Λουκ. 1γ', 10 - 17)

(4η Δεκεμβρίου 2011)

Γιὰ ἄλλη μία φορὰ ὁ Κύριος μας ἔδειξε τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο. Στὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα αὐτῆς τῆς Κυριακῆς ὁ Χριστὸς βρέθηκε σὲ μία συναγωγή, στὸν χῶρο τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ συνάντησε μία γυναίκα ἀξιοθαύμαστη, ἡ ὁποία ἦταν «συγκύπτουσα», δηλ. τὸ σῶμα της πρὶν 18 ὀλόκληρα χρόνια εἶχε χάσει τὴν ὅρθια στάση καὶ τὸ πρόσωπό της ἦταν ἔτοιμο να ἀγγίξει τὸ ἐδαφος τῆς γῆς. Καὶ ὅμως αὐτὴ ἡ γυναῖκα, ἀν καὶ ἦταν ἄρρωστη σὲ βαρειὰ μορφή, δὲν θεωροῦσε σωστὸ νὰ ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ. Ὁ Κύριος μας τὴν ἀντάμειψε χαρίζοντάς της τὴν ἀνόρθωση τοῦ σώματός της.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴν ὅμως παρενέβη ὁ ὑπεύθυνος γιὰ τὴν λειτουργία τῆς συναγωγῆς. Καθὼς τὸ θαῦμα παραγματοποιήθηκε ἐνώπιον ὅλων καὶ ἦταν ἀναντίρρητο, ἐκεῖνος δὲν θέλησε νὰ δοξολογήσει τὸν Θεὸν γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ ἐνὸς συγκεκριμένου ἄνθρωπου ἀπὸ μία τόσο φοβερὴ ἄρρωστια. Μέσα στὸν ἀρχισυνάγωγο κρύβονταν τὰ πάθη τοῦ μίσους καὶ τοῦ φθόνου ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ. Δὲν γίνεται νὰ ἀμφισβητήσει τὸ θαῦμα, γιατὶ ὅλοι τὸ εἶδαν. Θέλει νὰ ἀποδείξει ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι παραβάτης τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, ὅτι δὲν σέβεται τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου. Χρησιμοποιεῖ τὸν Νόμο τοῦ Θεοῦ ὡς ἔνα εὔλογο ἐπιχείρημα, ὥστε νὰ κατηγορήσει τὸν Χριστὸ δῆθεν μὲ τὰ θαύματά Του καταργεῖ τὴν ἡμέρα τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ.

Ο Κύριος ὅμως θὰ ἀποκαλύψει τὶς πραγματικὲς διαθέσεις αὐτοῦ τοῦ ἄνθρωπου. Γι' αὐτὸ θὰ τὸν ἀποκαλέσει ὑποκριτὴ καὶ θὰ διακηρύξει ὅτι ὁ Νόμος τοῦ Θεοῦ δόθηκε γιὰ τὸ καλὸ τοῦ ἄνθρωπου. Γι' αὐτὸ δὲν θὰ ἐπρεπε, μὲ τὸ πρόσχημα τῆς τηρήσεως τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, νὰ συμπεριφέρεται μὲ τόση σκληρότητα ἀπέναντι σὲ ἔνα συνάνθρωπό του. Ἀντιθέτως, ἐπρεπε νὰ χαίρεται καὶ νὰ εὐχαριστεῖ τὸν Θεὸν γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ τῆς γυναίκας ἀπὸ μία τόσο μεγάλη ταλαιπωρία. Τὸν χαρακτηρίζει ὑποκριτή, ἐπειδὴ αὐτοπροβάλλεται ὡς ὑπέρμαχος τοῦ Νόμου, προσποιεῖται ὅτι δῆθεν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι δῆθεν τὸν ἐνοχλοῦν οἱ παραβάσεις τους. Στὴν πραγματικότητα ὅμως τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτὰ δὲν τὸν ἀπασχολεῖ, ἀλλὰ μόνο αἰσθάνεται ὅτι μὲ τὴν θαυματουργικὴ δράση τοῦ Χριστοῦ κινδυνεύει τὸ κοινωνικὸ κῦρος καὶ ἀπειλοῦνται τὰ συμφέροντα τῆς θρησκευτικῆς ὄμάδας του.

Ο Χριστὸς μέσα στὶς εὐαγγελικὲς διηγήσεις, καίτοι ἐμφανίζεται ὡς φίλος τῶν ἀμαρτωλῶν, ἐν τούτοις μὲ τοὺς ὑποκριτὲς καὶ τοὺς Φαρισαίους βρισκόταν σὲ μόνιμη σύγκρουση. Πρὸς αὐτοὺς στρέφονταν ἐκεῖνα τὰ «ούαὶ ὑμῖν ...», ὅπως ἀναγράφονται στὸ κβ' κεφάλαιο τοῦ

κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου. Δὲν συμφωνοῦσε ὁ Χριστὸς μὲ τὰ ἔργα τῶν ἀμαρτωλῶν, ἀλλὰ τοὺς συναναστρεφόταν καὶ μὲ κάθε τρόπο τοὺς βοηθοῦσε νὰ συναισθανθοῦν τὴν ἀμαρτωλότητά τους, ὡστε νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ διορθωθοῦν. Δυστυχῶς στοὺς Φαρισαίους ἐλάχιστες πιθανότητες ὑπῆρχαν γιὰ μετάνοια, ἐπειδὴ δὲν συνασθάνονταν ὅτι τοὺς χωρίζει μεγάλη ἀπόσταση ἀπ' τὸν Θεό.

Ἡ ὑποκρισία ἐξακολουθεῖ νὰ ταλαιπωρεῖ ὄλες τὶς πλευρὲς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων μέχρι σήμερα. Πολλοὶ ἀνθρωποί ἐκφράζουν τὴν πίστη τους στὶς ἡθικὲς ἀξίες, οἱ ἡγέτες τῶν ὑπερδυνάμεων διακηρύσσουν τὴν προσήλωσή τους στὶς ἀρχὲς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν. Στὴν πράξη ὅμως, ὄλοι αὐτοὶ ποὺ δῆθεν κόπτονται γιὰ τὴν ἡθικὴ καὶ τὸ δίκαιο, ἐνεργοῦν μὲ μοναδικὸ γνώμονα τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν συμφερόντων τους. Δὲν ἔλειψαν τὰ μεγάλα λόγια γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου στοὺς τελευταίους αἰῶνες. Δὲν ἔπαυσαν ὅμως χιλιάδες ἀνθρώπων σὲ ὄλα τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη τῆς γῆς νὰ ὑποφέρουν.

Ο ἀρχισυνάγωγος στὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα χρησιμοποίησε τὸν Νόμο γιὰ νὰ κατηγορήσει τὸν Χριστὸ ὡς παραβάτη. Ο Χριστὸς ὅμως δὲν ἔχει ἀντίρρηση στὴν τήρηση τοῦ Νόμου. Ο Νόμος ἐκεῖνος ἄλλωστε ἥταν ἔνα δῶρο τοῦ Θεοῦ στοὺς ἀνθρώπους, ἔνα κατάλληλο παιδαγωγικὸ μέσο γιὰ τὴν ἀνόρθωση τοῦ ἀνθρώπου ἀπ' τὴν ἀμαρτία. Ο Χριστὸς δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν διαστρέβλωση τοῦ Νόμου ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους τῆς ιουδαϊκῆς θρησκείας, στὴν τυπολατρεία καὶ στὸ πλῆθος τῶν ἐρμηνευτικῶν διατάξεων, μὲ τὶς ὁποῖες ρυθμίζονταν λεπτομέρειες τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Ὄλοι αὐτοὶ οἱ τύποι ἥταν ἔνα βαρὺ καὶ δυσβάστακτο φορτίο στοὺς ὄμους τῶν ἀνθρώπων. Η ἀκριβὴς τήρηση αὐτῶν τῶν τύπων, αὐτῶν τῶν θρησκευτικῶν συνηθειῶν, δημιουργοῦσε στοὺς ἀνθρώπους τὴν ψευδαίσθηση ὅτι μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐπιτυγχάνουν σωστὴ σχέση μὲ τὸν Θεό. Στὴν πραγματικότητα συνέβαινε τὸ ἀκριβῶς ἀντίθετο, μέσα στοὺς τύπους νὰ καταργεῖται ἡ οὐσία τοῦ Νόμου καὶ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀπομακρύνεται ἀπ' τὸν Θεὸ, νὰ καυχᾶται ὅτι τηρεῖ τὸν Νόμο καὶ νὰ μὴν ταπεινώνεται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ο Χριστὸς ἔδωσε τὴν ὄρθὴ ἐρμηνεία τοῦ Νόμου. Η οὐσία τοῦ Νόμου εἶναι ἡ ἀγάπη. Αὐτὴ κρύβεται μέσα στὶς ἐντολὲς τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀλλὰ καὶ στὸν Νόμο τῆς Χάριτος τῆς Καινῆς Διαθήκης. Τὰ θαύματα τοῦ Χριστοῦ ἥταν ἐκφραση τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο. Καὶ ἡ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου ὅχι μόνο δὲν ἀπέκλειε τὴν εὐεργεσία πρὸς τὸν πλησίον, ἀλλὰ ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου ἔπρεπε νὰ συμπληρώνεται ἀπ' τὴν ἔμπρακτη ἀγάπη πρὸς τὸν συνάνθρωπο.

Ο ἀρχισυνάγωγος εἶχε ἴδιαίτερη ἐπιμονὴ στὴν τήρηση τοῦ Νόμου. Δὲν εἶχε ὅμως ἀνάλογη εὐαισθησία στὸ ἀνθρώπινο πρόβλημα τῆς ἀρρώστιας. Δὲν εὐχαριστήθηκε, ὅταν εἶδε ὅτι μὲ τὸ θαῦμα τοῦ Χριστοῦ ἡ συγκύπτουσα θεραπεύθηκε. Ωστόσο οἱ νόμοι καὶ οἱ θεσμοὶ

ύπάρχουν γιὰ χάρη τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ νόμοι ψηφίζονται καὶ οἱ θεσμοὶ καθιερώνονται, ὥστε νὰ προάγεται ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν ἔχουν νόημα οἱ θεσμοὶ καὶ οἱ νόμοι ὅταν βλάπτεται ὁ ἀνθρωπος. Ὁ Χριστὸς διεκήρυξε ὅτι «τὸ Σάββατον διὰ τὸν ἀνθρωπὸν ἐγένετο, οὐχ ὁ ἀνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον». Εἶναι ἐντελῶς ἐξωφρενικὸν ἐν ὄνόματι τοῦ νόμου νὰ καταστρέφεται ὁ ἀνθρωπος.

Ἡ ὑποκρισία εἶναι μία μεγάλη πληγὴ. Ὁ Θεὸς ἀποστρέφεται ἵδιατέρως αὐτὸ τὸ πάθος. Καὶ οἱ ἀνθρωποι ὅμως μισοῦν τοὺς ὑποκριτές, ὅταν καταλάβουν ὅτι κατὰ βάθος δὲν πιστεύουν αὐτὸ ποὺ δείχνει ἡ ἐξωτερική τους συμπεριφορά. Όστόσο, ἃς γνωρίζουμε ὅτι ἡ χειρότερη μορφὴ ὑποκρισίας εἶναι στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο. Εἶναι ὁδυνηρό, καὶ μάλιστα ἐν ὄνόματι τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης, νὰ παρατηρεῖται καὶ σὲ μᾶς ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου καὶ νὰ γινόμαστε σκληροὶ καὶ ἄτεγκτοι κριτὲς τῶν συναθρώπων μας.

Τὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα αὐτῆς τῆς Κυριακῆς μᾶς ἐπισημαίνει τὸν κίνδυνο τῆς ὑποκρισίας. Στοὺς ταλανισμοὺς πρὸς τοὺς Φαρισαίους ὁ Χριστὸς εἶπε ὅτι οὗτε αὐτοὶ οἱ ἕδιοι εἰσέρχονται στὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους δὲν ἐπιτρέπουν νὰ εἰσέλθουν.

Εἴθε νὰ μὴν ἰσχύσει αὐτὸ γιὰ μᾶς, ἀλλὰ νὰ ἐκτελοῦμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ στὴν ζωὴ μας καὶ μὲ τὸν τρόπο ποὺ εὐαρεστεῖται ὁ Θεὸς.

Ἀρχιμ. N. H.

[dkpdf-button]